

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Павел Георгиев Павлов, ВСУ „Черноризец Храбър” катедра „Администрация, управление и политически науки” “, Научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Относно: дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” по професионално направление 3.7 “Администрация и управление”, докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство” на ВСУ „Черноризец Храбър“

Автор на дисертационния труд: Дариуш Решко

Тема на дисертационния труд: Въздействие на сектора на малките и средните предприятия върху развитието на полските провинции

Основание за представяне на становището: Заповед № 1349 от 18.10.2017 г. на Ректора на ВСУ за участие в състава на научното жури по защита на дисертационен труд

1. Информация за дисертанта и обща характеристика на представения дисертационен труд

Г-н Дариуш Решко е представил ръкопис за присъждане на научна степен „доктор на науките” в докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство” на ВСУ „Черноризец Храбър”. Дисертационният труд е насочен за защита от катедра „Администрация, управление и политически науки“ на факултета „Международна икономика и администрация“ във ВСУ. Същият е разработен в обем от 400 страници и е структуриран във въведение, четири глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. За целите на изследването и за постигане на научни и научно-приложни резултати авторът е проучил и използвал 220 авторски произведения, 17 правни акта и е посочил коректно 28 интернет източника.

Съдържанието на главите е разпределено в отделни параграфи, които завършват с конкретни обобщения, изводи, практически препоръки и добри практики.

Научното изследване обхваща проблематиката свързана с развитието на провинциите в Полша, от гледна точка на въздействието на сектора на малките и средните предприятия.

Изследователят анализира процеса известен като „*Полското икономическо чудо*“ и аргументирано представя последствията от различията в нивото на развитие както между регионите, така и между отделните градове, области и общини в Полша, в резултат на въведените пазарни механизми и либерализацията на законодателството. Той посочва липсата на достатъчно научно и теоретично изследване на драстичните диспропорции в равнището на икономическото развитие на полските провинции, с което поставя акцент на *актуалността и значимостта* на представения дисертационен труд.

Съобразно *формулираните задачи* в дисертационния труд особено внимание авторът е отделил на благоприятното отражение на присъединяването на Полша към Европейския съюз и въвеждането на модификациите на модела за развитие, въз основа на стандартите на ЕС, довели до ново тристранно административно деление на страната в самостоятелни управленски звена и определянето на техните правомощия и компетенции.

Сред положителните явления в социално-икономическия живот, както за страната, така и за населението авторът откроява развитието на предприемачеството. Най-важното негово проявление, той разкрива във възможностите за стартиране на бизнес, обикновено под формата на малки (микро) и средни компании. Те от своя страна са насочени към създаването на проекти и нови форми на дейност, които могат да генерират печалби и да отговарят на нуждите за развитието и възпроизводството на предприемачеството. Ето защо, изследователът е насочил своето внимание върху необходимостта от постоянно, устойчиво търсене и откриване на целенасочени и организирани възможности за иновации.

Във въвеждането на дисертационния труд авторът също така подчертава и значението на сектора на малките и средните предприятия, които имат важна роля както в икономиката, така и в публичните политики, прилагани в страните от Европейския съюз.

От тази позиция, основната *изследователска теза*, която дисертанта посочва „е презумпцията, че е променлива интензивността, формите и начините на прилагане на регионалното предприемачество в зависимост от сектора на малките и средни предприятия.”

За изпълнение на поставената цел авторът е подбрал богата методологична палитра от изследователски инструменти - метода на

мултивариантен анализ на данните, факторен анализ, таксономичен метод, статистически методи и др.

2. Анализ и оценка на научните резултати и приноси на кандидата

Несъмнено разгледаната от дисертанта проблематика е със значима научна и практическа насоченост. Внимателния прочит на труда, дава основание да се заключи, че авторът е изпълнил изцяло задачите, дефинирани в увода на изследването, посредством които постига конкретни научни и научни-приложни приноси и резултати, сред които могат да се открият:

- **Предложен е универсален модел на развитие на предприемачеството** в регионите, съобразно конкретните действия от правната система, необходими за въвеждане на ефективна корпоративна подкрепа.
- Като приоритетна е **изведена необходимостта от държавна подкрепа** по отношение на стимулиране и контролиране на развитието на малките и средните предприятия в Полша.
- **Разработена е функционална класификация** на всички полски провинции като са изведени 28 конкретни практически препоръки за подобряване на условията за предприемачество в отделните полски региони.
- **Установена е корелационната връзка** между нивото на регионалното развитие и стойността на БВП на глава от населението.
- **Аргументирано, че** върху развитието на микро, малките и средни предприятия съществено влияние оказва степента на използваната **от тях иновационна** политика и иновационни инструменти.

С убеденост считам, че посочените научни и научно-приложни приноси ще допринесат за обогатяване на съществуващите знания и практически опит по отношение на ролята и мястото на малките и средните предприятия за развитието на провинциите в Полша.

3. Критични бележки и препоръки

В хода на обсъждането на дисертационния труд, академичната колегия на катедра „Администрация, управление и политически науки” отправи редица препоръки, с които авторът се е съобразил и отразил при оформянето на окончателния текст на дисертационния труд. Като препоръка в бъдещата изследователска дейност могат да се отправят следните препоръки:

- Би било целесъобразно дисертантът да разработи и предложи по прецизна дефиниция на специфичните особености и характерните

черти на микро, малките и средните предприятия в полските провинции.

- Би било полезно основните резултати от дисертационното изследване да бъдат обобщени и публикувани във вид на монография, с оглед на по-широкото им използване от различните структури на местната власт, мениджърите на малките и средните предприятия, както и от изследователи и докторанти в разглежданата сфера.

4. Оценка на автореферата и публикациите по дисертацията

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 31 страници. Същият е оформен коректно и представя обективно изследването и постигнатите научни и научно-приложни резултати.

Автора представя 25 научни разработки свързани с темата на дисертацията. Част от тях са автори, а други са в съавторство. Всички публикации са изцяло в проблематиката на дисертационния труд, отразяват основните резултати и осигуряват необходимата публичност на изследването. Високо оценявам научната продукция като достатъчна, съгласно утвърдените нормативни изисквания.

Заклучение

В заключение, приемам, че представеното научно изследване е не само дисертационно, но отговаря напълно на законовите изисквания и напълно покрива научните и наукометричните индикатори за присъждане на научната степен „доктор на науките”. С убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд, тъй като авторът е провел задълбочено изследване за въздействието на сектора на малките и средните предприятия върху провинциите в Полша, което разкрива научния потенциал и възможностите за изследователска дейност на кандидата. Това ми дава основание да предложа на членовете на уважаемото научното жури да присъдим научна степен „доктор на науките” на Дариуш Решко по научната специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство”.

ноември 2017 г.

Варна

проф. д-р Павел Павлов